

LOOMATERVISHOID.

1937. aasta osutus viljakasvule soodsa suve tõttu endisest palju paremaks. Heinaaja teine pool aga oli liiga vihmane, mispärast sel ajal tehtud põllu- ja kultuurhein sai alaväärtuslik. Muud loomapidamise tingimused olid eelmise aastaga võrdsed.

Arstiabi andis linna loomaarst aasta kestel 33 hobusele, 27 veisele ja 2 seale. Desinfektsioone tegi ta 33 juhul.

Loomataudidest esines Tartus 1937. a. jooksul lahtist tiisikust 3 juhul, abortus Bang'i 6 veisel, nõlge 2 hobusel, sigade punataudi 38 juhul. Kõik nimetatud taudijuhud esinesid sporaadilisel kujul. Tuberkuloosi ja brutselloosi haigestunud loomad määrati lihloomadena sundtapmisele. Hobuste nõlge ja sigade punataudi raviti vastavate seerumite süstimise teel. Süstitud sigadest üks lõppes, teine tapeti lihloomana, ülejäänud paranesis. Tervishoidliselt vaadati läbi 968 veist. Neist tuberkuliniseeriti 145 looma, misjuures reageerisid positiivselt 52 veist, ülejäänud 93 ei reageerinud. Vereproove võeti 262 veiselt, neist reageeris agglutinatsiooni proovile 6.

Tööstusettevõteteist kuuluvad linna loomaarsti järelevalve alla Tartus viis piimatalitust, 8 vorsti- ja 2 sülditööstust, ning 5 nahavabrikut. Kõik need tööstused vastavad linna sundmäärustele.

Välismaale saadetud loomadest ja muudest lihasaadustest vaadati linna loomaarsti poolt läbi 6 112 elussiga, 265 000 kg värsket kala, 135 kg elusat kalamarja, 4 590 vasika-, 2 039 tuhku-, 368 nirgi-, 90 jänese-, 65 naaritse-, 40 lahitse- ja 2 nugisenahka, 4 778 kg seaharjaseid, 15 tonni nahajätiseid, 75 tonni konte ja 999 kg puhastatud veise pimesooli.

Tartust sisemaale saadetud loomatoossaadustest vaadati läbi 3 hobuse-, 221 veise-, 3 804 vasika-, 1 494 lamba-, 30 kitse- ja 1 000 jänese-nahka, 23 vaati verd, 215 kg hobusejõhvi, 8 000 kg veisekarvu, 49 tonni konte ja 13 tonni nahajätiseid.

Piimanduslaboratoriumis toimetati piima ja piimasaaduste proovide keemilisi ja bakterioloogilisi uurimisi.

I valiku piimast võetud 122 proovis leidis 27 juhul väheldast mustust, 9 proovis suurt mustust, 2 proovis oli rasva % alla normi, 8 proovis reduktaaziproov alla normi ja 30 proovis oli kolitiiter positiivne.

II valiku piima toodi analüüsimiseks 1 427 proovi. Neist leidis 837 proovis väheldast mustust, 200 proovis suurt mustust, 49 proovis oli rasva % alla normi, 5 proovis oli erikaal alla normi, 3 juhul oli happegraad üle normi, 21 korda esines reduktaaziproov alla normi ja 20 proovis oli rasvavaba kuivainet alla normi.